

P7_TA-PROV(2012)0228

Azerbajdžan

Uznesenie Európskeho parlamentu z 24. mája 2012 o situácii v oblasti ľudských práv v Azerbajdžane

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o situácii v Azerbajdžane, najmä tie, ktoré sa týkajú ľudských práv,
 - so zreteľom na svoje uznesenia z 18. apríla 2012 obsahujúce odporúčanie Európskeho parlamentu adresované Rade, Komisii a Európskemu útvaru pre vonkajšiu činnosť a týkajúce sa rokovaní o dohode o pridružení medzi EÚ a Azerbajdžanom¹,
 - so zreteľom na Dohodu o partnerstve a spolupráci medzi Európskymi spoločnosťami a Azerbajdžanom, ktorá nadobudla účinnosť v roku 1999, a na prebiehajúce rokovania medzi týmito dvoma stranami o novej dohode o pridružení, ktorou sa má nahradiť predchádzajúca dohoda,
 - so zreteľom na spoločné oznámenie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 15. mája 2012 o vykonávaní novej európskej susedskej politiky,
 - so zreteľom na nový národný akčný program na zvýšenie účinnosti ochrany ľudských práv a slobôd v Azerbajdžanskej republike, ktorý 27. decembra 2011 schválil azerbajdžanský prezident,
 - so zreteľom na článok 122 ods. 5 a článok 110 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže Azerbajdžan sa aktívne zúčastňuje na európskej susedskej politike a vo východnom partnerstve a zaviazal sa k dodržiavaniu zásad demokracie, ľudských práv a právneho štátu, ktoré sú kľúčovými hodnotami týchto dvoch iniciatív; keďže napriek záväzkom prijatým v rámci akčného plánu európskej susedskej politiky sa celková situácia v oblasti ľudských práv v Azerbajdžane v priebehu posledných pár rokov sústavne zhoršovala, pričom sa vyvíjal čoraz vyšší nátlak na mimovládne organizácie a nezávislé médiá a čoraz častejšie dochádzalo k ich zastrašovaniu, čo vyústilo do rozšírenia pocitu strachu u opozičných síl a obhajcov ľudských práv, ako aj u mladých ľudí a aktivistov pôsobiacich na sociálnych sieťach a viedlo k autocenzúre novinárov;
- B. keďže pokojné protesty, ku ktorým došlo 15. mája 2012 v hlavnom meste Baku a ktoré vyzývali na prepustenie politických väzňov pred usporiadaním speváckej súťaže Eurovízia 26. mája 2012, rozpustila polícia; keďže používanie násilia voči pokojným protestujúcim je črtou správania azerbajdžanských orgánov, ktorá poukazuje na nedodržiavanie záväzkov, ktoré Azerbajdžan prijal voči EÚ a v rámci Rady Európy a Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE);
- C. keďže nezávislí novinári, obhajcovia ľudských práv a iné osoby, ktoré sa snažia vyjadriť

¹ Prijaté texty, P7_TA(2012)0127.

svoj názor a prešetrujú otázky všeobecného záujmu alebo kritizujú azerbajdžanské vládne orgány, sú napádaní, prenasledovaní, ohrozovaní alebo uväzňovaní, pričom prípady novinárov Idraka Abbasova a Chadídžy Ismailovovej vyvolávajú osobitné obavy;

- D. keďže aktivista a člen opozičnej strany Ľudový front Elnur Mecedli bol 16. mája prepustený z väzenia;
- E. keďže speváčka súťaž Eurovízia 2012, ktorá sa koná v Baku 26. mája 2012, by mala byť pre Azerbajdžan príležitosťou preukázať svoju odhodlanosť dodržiavať zásady demokracie a ľudské práva;
- F. keďže v záujme nových stavebných projektov boli stovky nehnuteľností vyvlastnené netransparentným a nezodpovedným spôsobom a tisíce majiteľov domov v Baku násilne vysťahované, a to aj v štvrti pri Námestí národnej vlajky, na ktorom sídli Kryštálový palác, v ktorom sa bude konať okrem iných podujatí naplánovaných do budúcnosti spevácka súťaž Eurovízia 2012;
- G. keďže sloboda tlače a sloboda médií sa často porušujú; keďže neobmedzená digitálna sloboda vrátane slobody prejavu a zhromažďovania online nie je v praxi zaručená;
- H. keďže Azerbajdžan prevzal kreslo nestáleho člena Bezpečnostnej rady OSN na obdobie rokov 2012 – 2013 a zaviazal sa presadzovať hodnoty v súlade s Chartou ľudských práv OSN;
- I. keďže Azerbajdžan je členom Rady Európy a signatárom Európskeho dohovoru o ľudských právach;
 - 1. vyzýva azerbajdžanské orgány, aby okamžite zastavili všetky činnosti zamerané na obmedzovanie slobody prejavu a zhromažďovania, keďže sú v rozpore s azerbajdžanskými záväzkami týkajúcimi sa demokracie, ochrany ľudských práv a základných slobôd;
 - 2. odsudzuje políciu a pracovníkov bezpečnostnej služby štátnej ropnej spoločnosti SOCAR za to, že brutálne zbili novinára Idraka Abbasova pracujúceho pre denník Zerkalo a Inštitút pre slobodu a bezpečnosť reportérov, keď filmoval búranie domov v štvrti Sulutapa v Baku;
 - 3. odsudzuje vydieranie a zastrašovanie investigatívnej novinárky Chadídžy Ismailovovej, ku ktorému dochádza z dôvodu jej prešetrovania údajných obchodných záujmov rodiny prezidenta Alijeva;
 - 4. berie na vedomie prebiehajúce vyšetrovania útokov na novinárov, ktoré začali azerbajdžanské orgány; vyzýva príslušné orgány, aby zabezpečili účinné vyšetrovanie týchto incidentov a stíhanie páchateľov týchto útokov;
 - 5. vyzýva azerbajdžanské orgány, aby umožnili pokojné protesty a zakázali polícii zasahovať do práce novinárov, ktorí píšú o demonštráciách;
 - 6. odsudzuje prenasledovanie a zastrašovanie novinárov a iných osôb, ktoré vyjadrujú svoje názory pokojne, ako aj násilie voči nim; vyzýva príslušné orgány, aby okamžite prepustili z väzenia alebo z vyšetrovacej väzby osoby zadržané z politických dôvodov vrátane

šiestich novinárov Anara Bajramliho, Ramila Dadašova, Vugara Gonagova, Zaura Gulijeva, Aidina Džanijeva a Avaza Zejnalliho, aktivistu sociálnych médií Bachtiara Chadžijeva, právnicka a lídra mimovládnej organizácie Vidadiho Iskenderova, aktivistu v oblasti ľudských práv a právnicka Taleha Chasmammadova a aktivistov uväznených z rôznych politických dôvodov v súvislosti s pokojnými protestmi, ku ktorým došlo v apríli 2011;

7. pripomína svoj názor, že dohoda o pridružení medzi EÚ a Azerbajdžanom, o ktorej sa v súčasnosti rokuje, by mala zahŕňať doložky a referenčné kritériá týkajúce sa ochrany a presadzovania ľudských práv, najmä v súvislosti so slobodou médií a právom na slobodu prejavu, združovania a zhromažďovania, ktoré sú vyjadrením zásad a práv zakotvených v ústave Azerbajdžanu a záväzkov, ktoré Azerbajdžan prijal v rámci Rady Európy a OBSE;
8. vyjadruje solidaritu s organizátormi kampane „Spievaj za demokraciu“, ktorá sa začala pri príležitosti usporiadania speváckej súťaže Eurovízia v Baku, a dúfa, že ich činnosť môže prispieť k zavedeniu nevyhnutných demokratických reforiem a podstatnému zlepšeniu situácie v oblasti ľudských práv v tejto krajine;
9. vyjadruje obavy v súvislosti s násilným vyst'ahúvaním a búraním budov z dôvodu plánovanej veľkej rekonštrukcie v Baku, ktorá je čiastočne spojená s nadchádzajúcou speváckou súťažou Eurovízia; vyzýva azerbajdžanské orgány, aby zaručili, že prebiehajúca výstavba nových budov v Baku bude prebiehať v súlade s príslušnými právnymi predpismi a že presídľovanie obyvateľov sa bude realizovať na základe transparentných právnych postupov a spravodlivého odškodnenia;
10. víta skutočnosť, že člen opozičnej strany Ľudový front Elnur Mecedli bol prepustený z väzenia; vyzýva azerbajdžanskú vládu, aby udelila víza osobitnému spravodajcovi parlamentného zhromaždenia Rady Európy pre problematiku politických väzňov s cieľom umožniť mu navštíviť krajinu v súlade s jeho mandátom;
11. vyzýva azerbajdžanské orgány, aby zaručili digitálne slobody vrátane necenzurovaného prístupu k informáciám a komunikácii, ktoré predstavujú všeobecné práva a sú nevyhnutné pre zaistenie ľudských práv, ako je sloboda prejavu a prístup k informáciám, ako aj pre zabezpečenie transparentnosti a zodpovednosti vo verejnom živote;
12. vyzýva azerbajdžanské orgány, aby prijali návrh zákona o urážkach na cti, na základe ktorého sa zruší trestnoprávna zodpovednosť za urážky na cti a hanobenie; víta diskusie o prijatí takéhoto zákona v rámci azerbajdžanskej spoločnosti, úzku spoluprácu s OBSE v tejto veci a zámer azerbajdžanských orgánov prijať tento návrh zákona do konca tohto roka;
13. vyzýva azerbajdžanské orgány, aby uviedli právne predpisy o voľbách, slobode zhromažďovania, slobode združovania a slobode médií do súladu s medzinárodnými normami a zabezpečili ich plné vykonávanie;
14. nalieha na azerbajdžanské orgány, aby zintenzívnili svoje úsilie o reformovanie všetkých aspektov súdneho systému: trestného stíhania, súdneho procesu, odsúdenia, väznenia a odvolaní;
15. vyzýva azerbajdžanské orgány, aby dodržiavali všetky rozhodnutia Európskeho súdu pre

Ľudské práva týkajúce sa Azerbajdžanu;

16. vyzýva podpredsedníčku Európskej komisie/vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Radu a Komisiu, aby dôkladne monitorovali situáciu v oblasti ľudských práv a základných slobôd v Azerbajdžane po speváckej súťaži Eurovízia; vyzýva Radu, aby v prípade, že bude naďalej dochádzať k porušovaniu ľudských práv, zvažila možnosť zaviesť ciele sankcie voči osobám zodpovedným za toto porušovanie;
17. dôrazne odsudzuje hrozby, ktoré vyslovili radikálne islamistické organizácie a určití jednotlivci voči účastníkom nadchádzajúcej speváckej súťaže Eurovízia, najmä voči členom komunity lesbičiek, homosexuálov, bisexuálov a transsexuálov; dôrazne podporuje sekulárnu identitu Azerbajdžanu a jeho voľný výber zahraničnopolitickej orientácie;
18. dôrazne odsudzuje terorizmus vo všetkých jeho formách a prejavoch a vysoko oceňuje príspevok Azerbajdžanu k boju proti terorizmu a extrémizmu na regionálnej a medzinárodnej úrovni;
19. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, ESVČ, vládam a parlamentom Azerbajdžanskej republiky, členských štátov EÚ a Rade OSN pre ľudské práva.